

Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo I

Deres ref:
Vår ref: 09/21985
Dato: 05.03.2009
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HÅNDTERING AV DYRESYKDOMMEN BLÅTUNGE

Mattilsynet påviste 20. februar det første tilfellet av blåtunge i Norge. Blåtunge er en A-sykdom og er underlagt offentlig bekjempelse. Mattilsynet har gjennomført en vurdering og en samfunnsøkonomisk analyse med tanke på hvordan utbruddet av sykdommen skal håndteres videre. Resultatene av dette arbeidet ble lagt frem for Landbruks- og Matdepartementet i møte 4. mars. Vurderingen bygger på faglige anbefalinger fra Veterinærinstituttet og innhentede synspunkter fra husdyrnæringen.

Mattilsynet mener Norge bør ha følgende mål for bekjempelsen:

Hovedmål:
Utrydde blåtungevirus serotype 8 i Norge.

Delmål:

- a) Opprettholde matproduksjon i Norge
- b) Ha lavest mulige økonomiske, menneskelige og dyrevelferdsmessige kostnader med bekjempelsen.

Hovedmålet

Bekjempelsen av blåtunge kan i følge Veterinærinstituttet basere seg på:

- Vaksinerings
- Kartlegging, uttak av risikodyr og overvåking

Veterinærinstituttet anbefaler at man i den første fasen av bekjempelsen satser på kartlegging, uttak av risikodyr og overvåking. Instituttet mener imidlertid at vaksinerings må vurderes fortløpende ut fra de resultatene kartleggingen og overvåkingen gir. Vaksinerings er den bekjempelsesmetoden som er valgt av landene i Europa. Instituttets anbefaling om ikke å vaksinere på det nåværende tidspunkt har bakgrunn i følgende:

- En god kartlegging vil gi grunnlaget for en målrettet og god gjennomføring av en vaksinerings
- Det beste tidspunktet for igangsetting av vaksinerings er om høsten, ikke om vinteren/våren
- En vaksinerings på det nåværende tidspunkt vil i liten grad avhjelpe de problemene som er knyttet til forflytning av dyr når sykdommen nå er påvist i Norge. Dette gjelder spesielt førings av sau til beite

Mattilsynet har hatt kontakt med næringen og andre lands myndigheter. Husdyrnæringen støtter Veterinærinstituttets faglige vurdering omkring vaksinasjon med bakgrunn i dagens situasjon og risikobilde. Svenske og danske myndigheter har gitt uttrykk for at de anbefaler Norge å vaksinere snarest, men at de vil ikke motsette seg en annen alternativ løsning for Norge. Mattilsynet vil følge opp kontakten med våre naboland og informere og diskutere endringer i situasjonen med dem.

Basert på dette anbefaler Mattilsynet at det ikke settes i gang vaksinerings nå. Vi vil imidlertid fortløpende vurdere situasjonen under den smittefrie perioden fram til april og spesielt i smitteperioden. Uansett vil vi gjennomføre en ny vurdering av vaksinerings til høsten.

Delmålet

Påvisning av sykdommen blåtunge fører til innføring av soner og restriksjoner på flytting av dyr. Dette skaper problemer for næringen. Dette gjelder spesielt muligheten til å føre sau til beite. Næringen anslår at 42 000 sau ikke kan føres til beite med de sonene som nå er etablert. For de besetningene dette gjelder, kan denne situasjonen føre til at grunnlaget for videre drift faller bort. Næringen har kommet med innspill til endringer av sonene som vil eliminere mye av dette problemet. Mattilsynet anbefaler ut fra en totalvurdering at sonene økes i størrelse for på en bedre måte å håndtere problematikken rundt flytting av dyr til beite. Det innebærer en lavere samfunnsøkonomisk kostnad enn dagens soner, men påfører husdyrholdere utenfor dagens soner ulemper de i dag ikke har.

Mattilsynet vil arbeide videre i tråd med denne anbefalingen.

Med hilsen

Joakim Lystad
Administrerende Direktør

Kopi til: Veterinærinstituttet